

یادداشت

واژه‌شناسی مهاجرت

پانولا پیس و کریستی سورنس

● به‌کارنبردن واژه‌های صحیح در حوزه مهاجرت، عواقبی فراتر از بُعد معنایی به‌دنبال دارد. تلاش‌های بیشتری باید شود تا افراد تحصیل‌کرده به‌ویژه آنهایی که صحبت‌هایشان به‌صورت گسترده منتشر می‌شود، از واژه‌های صحیح در حوزه مهاجرت استفاده کنند. در خلال تلاش‌های کنونی برای بحث و بررسی درباره «بصران مهاجرت» به اروپا از واژه‌شناسی مبهم، جدل‌برانگیز و در برخی اوقات التهاب‌آفرین در توصیف مهاجران استفاده می‌شود. این مسئله به بسیاری از موارد حتی باعث از میان‌رفتن حقوق مهاجران نیز می‌شود. واژه «بصران» که به‌صورت متناوب در توصیف وضعیت مهاجرت‌های گسترده به اروپا در سال ۲۰۱۵ استفاده می‌شود، باید موشکافی شود. کشورهای دیگر با منبع محدودتر نسبت به اروپا، با مهاجرت‌های حاد و گسترده در گذر زمان مواجه بوده‌اند. در میانه نوامبر ۲۰۱۵، ترکیه با جمعیت ۷۶ میلیون نفر، میزان بیش از دومیلیون۱۸۱هزارو۲۹۳سوری – به‌آزای هر ۳۵ نفر ترک، یک نفر سوری- بوده است. همچنین در اردن، نسبت افراد با ملیت سوری به اردنی‌ها یک به ۱۰ و در لبنان، یک به پنج است. این آمارها برای داشتن درک بهتری از واژه «بحران» در اروپا ضروری به نظر می‌رسد.

قانونی و غیرقانونی

بحث درباره واژه‌شناسی، برخلاف شناخت عمومی، تنها درباره صحت سیاسی نیست و پیامدهایی جدی برای مهاجران دارد. از منظر بسیاری از عامه مردم، روزنامه‌نگاران و مقامات دولتی، در حالت کلی مهاجران به دو دسته «قانونی» و «غیرقانونی» تقسیم می‌شوند؛ این تقسیم‌بندی دוגانه که در بسیاری از موارد اشتباه است،بسیار هم عمومی‌دard.

انسان‌ها نمی‌توانند غیرقانونی باشند و صرفا عملکردها می‌توان در حوزه غیرقانونی طبقه‌بندی کرد؛ همچنین واژه «غیرقانونی» به یک نتیجه‌گیری حقوقی اشاره می‌کند بدون اینکه به افراد مهاجر امکان دفاع از پرونده مهاجرت خویش را بدهد. در عرصه حقوق جزا، اگر فردی مرتکب یک عمل خلاف قانون شود، تا قبل از احراز جرم از اسوز مراجع قضائی، روزنامه‌نگاران و سیاستوین اسوز صحبت‌کردن در مجامع عمومی درباره این افراد را ندارند. این مسئله در راستای رعایت اصل برائت است. درحالی‌که در حوزه مهاجرت، چه در عرصه عمومی و چه در انتشار اخبار و تصمیم‌گیری‌های دادگاه، برچسب «غیرقانونی» به‌صورت مستمر به این افراد زده می‌شود.

واژه «غیرقانونی» به وضعیت غیرمعتبری اطلاق می‌شود که در آن مهاجرانی به‌صورت مخفیانه وارد قلمروی کشوری دیگر می‌شوند. در جهان، بزرگ‌ترین دسته مهاجران غیرقانونی شامل کسانی است که با ویزای معتبر وارد کشور دیگری می‌شوند؛ ولی بیش از مدت‌زمان قانونی ویزای خود ماندگار می‌شوند؛ این افراد بیشترین مهاجران غیرقانونی را شامل می‌شوند. گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد درخصوص حقوق بشر اعلام کرده است ورود غیرمعارف به قلمروی کشورها باید صرفا یک تخطی اداری تلقی شود و نه یک جرم کیفری. سازمان بین‌المللی مهاجرت و سایر سازمان‌های بین‌المللی باید طبق پیشنهاد مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۷۵ به‌جای واژه «غیرقانونی» از کلمه «غیرمعارف» استفاده کنند.

ادامه در صفحه ۱۷

صدرا محقق: موضوع محیط زیست با همه بحران‌ها، مشکلات و آدم‌هایش، برای سال‌های سال موضوعی لوکس، کم‌اهمیت و کمتر مرکز توجه، قلمداد می‌شد.
باین‌حال، در سال‌های اخیر به مدد تلاش‌های خستگی‌ناپذیر فعالان محیط‌زیستی از یک‌سو و نمایان‌ترشدن اثرات بحران‌های محیط‌زیستی از سویی دیگر، محیط زیست به پدیده‌ای مهم و فوق‌العاده شایان توجه بدل شده است. در این سال‌ها یکی از اقشاری که بیشتر از دیگر گروه‌ها، به مسئله محیط زیست و تبعات آن حساس شده‌اند، هنرمندان بوده‌اند. موج توجه به پدیده‌های محیط‌زیستی البته موجی صرفا ایرانی نیست؛ در دنیا هنرمندان شناخته‌شده زیادی هستند که سال‌هاست، در این حوزه فعالیت می‌کنند؛ لنوئاردو دی‌کاپریو نمونه‌ای مثال‌زدنی از این هنرمندان است.
نگاهی به وب سایت، شبکه‌های اجتماعی و همه فعالیت‌های جنبی این بازیگر آمریکایی، حکایت از آن دارد که او به جز در قاب سینما، در همه فضاها، تلاش می‌کند خود را صرفا با عنوان یک فعال و دوستدار محیط زیست جا بیندازد. در ایران نیز در این سال‌ها توجه هنرمندان زیادی به انجام فعالیت‌های محیط‌زیستی جلب شده است.
باین‌حال، تاکنون در سینمای ایران و از طرف حرفه‌ای‌های این صنعت، کمتر موردی پیش آمده بود که به صورت مشخص و دقیق، اثری با تأکید و محوریت «محیط زیست» تولید کنند.
باین‌وجود، یکشنبه‌شب گذشته سینما جارسوی تهران‌شاهد مراسم رونمایی از دو مستند ساخته رخشان بنی‌اعتماد، کارگردان شناخته‌شده سینمای ایران، بود که هر دو مستند، ادای دینی بی‌واسطه و مستقیم به موضوع محیط زیست ایران هستند.
دو فیلم مستند یکی با نام «همه درختان من» و دیگری «یک ساعت از یک عمر»، اولی درباره زنی که او با عنوان مادر محیط زیست ایران یاد می‌شود و دومی درباره مردی که او را بنیان‌گذار سازمان محیط زیست و فعالیت‌های سازمان‌مند برای حفاظت از طبیعت در ایران می‌شناسند.
بنی‌اعتماد مستند «همه درختان من» را در سال ۹۳ درباره مهلقا ملاح، بانوی محیط زیست ایران، ساخت. از مهلقا ملاح به‌عنوان مادر محیط زیست ایران یاد می‌شود. ملاح در سال ۱۳۷۲ با مشارکت همسرش و چند استاد دانشگاه علاقه‌مند به محیط زیست، سازمان غیردولتی زیست‌محیطی جمعیت زنان مبارزه با آلودگی محیط زیست را بنیان گذاشت. مهلقا ملاح کهن‌سال‌ترین فعال محیط زیست ایران و مؤسس اولین ان‌جی‌او محیط‌زیستی ایران است که یک‌ماه قبل، صدسالگی‌اش را جشن گرفتند. «یک ساعت از یک عمر» هم مستندی درباره اسکندر فیروز، بنیان‌گذار و نخستین رئیس سازمان محیط زیست ایران است که از او به عنوان پدر سازمان محیط زیست ایران یاد می‌شود. «یک ساعت از یک عمر» به‌طور عمده از گفت‌وگو با اسکندر فیروز در منزل او با همراهی محمد درویش، هوشنگ ضیایی و مژگان جمشیدی تشکیل می‌دهد؛ اما مصور محیط مشخص و ثابت، با پرداخت حرفه‌ای و تصویربرداری ملایم، نرم و دقیق و گفت‌وگوها و تدوین حساب‌شده، فیلمی دلنشین، مستندی تاریخی و نیز اثری صمیمی و بدون شعار و گرافه‌گویی پدید آورده است.
فیروز در این فیلم اندکی به خانواده و خاندان خود می‌پردازد و بعد به پرسش‌ها یا پاسخ می‌دهد؛ پرسش‌هایی در زمینه نحوه تأسیس سازمان محیط زیست و قدرت اجرایی این سازمان. ضیایی که از همکاران سابق فیروز و از اولین پرسنل سازمان محیط زیست بود نیز، در این فیلم خاطراتی از سال‌های دور نقل می‌کند.

این دو مستند که به تهیه‌کنندگی مجتبی میرطهماسب تولید شده‌اند، از سبوی مرکز موسیقی بهتون منتشر شده‌اند. مراسم رونمایی این دو فیلم مستند ساخته رخشان بنی‌اعتماد، یکشنبه شب گذشته با حضور تعدادی از هنرمندان و علاقه‌مندان به محیط زیست و سینما در پردیس سینمایی جارسو برگزار شد. به گزارش هنرآنلاین، در ابتدای این مراسم، بابک چمن‌آرا، مدیر مؤسسه فرهنگی بهتهوون که اجرای

رونمایی از ۲ مستند با محوریت محیط زیست ساخته رخشان بنی‌اعتماد

در ستایش ۲ زندگی

مراسم را نیز بر عهده داشت، گفت: همه ما اینجا جمع شده‌ایم تا درباره محیط زیست و محیط زندگی‌مان بیشتر صحبت کنیم.
خلاف همیشه که مرسوم است در سالن‌های سینمایی و نمایش و حتی در کنسرت‌های موسیقی، از شما خواسته شود تا تلفن‌های همراه خود را خاموش کنید، امشب از شما می‌خواهیم تا موبایل‌هایتان را روشن و این لحظات را ثبت کنید و خودتان آن را انتشار دهید؛ چرا که امشب موضوعاتی می‌شنوید که بسیار شنیدنی است.
فیلم «همه درختان من » درباره مهلقا ملاح، یکی از افرادی است که بسیار در زمینه محیط زیست فعالیت کرده است و او را مادر محیط زیست ایران نامیده‌اند. پس از صحبت‌های چمن‌آرا، لحظاتی از این فیلم که حاصل چند روز صحبت با وی در منزلش است و از سوزی رخشان بنی‌اعتماد انجام شده است، پخش شد.

پس از پخش لحظاتی از این فیلم، مجتبی میرطهماسب، مستندساز که این بار در کنسوت تهیه‌کننده این مجموعه در این مراسم حضور داشت، در سخنانی گفت: در کنار رخشان بنی‌اعتماد نمی‌شود بی‌تفاوت باشیم. خوشحالم که این مجموعه به این شکل و در این قالب، رونمایی می‌شود؛ چراکه این اتفاقات خبر از حرفه‌ای شدن سینمای مستند ما می‌دهد که آن را هم مدیون خود مستندسازان است. این فیلم‌ساز و تهیه‌کننده افزود: در عرصه مستند، اگر هر ایده‌ای منتظر بودجه‌های معمول و مرسوم دولتی بماند، هیچ مستندی ساخته نمی‌شود. وقتی خانم بنی‌اعتماد اولین بار با خانم ملاح ملاقات کرد، ایده ساخت این مستند را مطرح کرد و ما نیز فقط به شروع ساخت فیلم، فکر کردیم نه اینکه چطور می‌شود بودجه آن را به دست آورد. میرطهماسب با اشاره به این جشن گفت: این اولین برنامه‌ای است که ما در آن دخیلیم و یک آدم حرفه‌ای آن را به انجام رسانده و ما فقط برای شرکت در آن دعوت شده‌ایم و این هم پخش دیگری از حرفه‌ای شدن است. این‌گونه فعالیت‌ها به روحیه فعالیت‌های محیط زیستی هم نزدیک است که منتظر دولت یا شخص دیگری نمی‌شود.

او درباره حمایت‌های انجام‌شده در تولید این دو مستند نیز گفت: پس از ساخت فیلم اول، تنها جایی که احتمال می‌دادیم بتواند در تولید یک فیلم دیگر از ما حمایت کند، خلیی غیرحرفه‌ای رفتار کرد و باوجود اینکه ما را تشویق به کار کرد، بعدا با پس کشید.

این مستندساز نیز در پایان با اشاره به لزوم رعایت حق تکثیر فیلم‌ها با بیان اینکه سینمای ایران سینمای سود در تولید است، اظهار کرد: از آنجا که پول دست دولت است، هر کس سعی می‌کند به این منبع وصل شود و از تولید فیلم سودی ببرد، اما سینمای مستند سعی می‌کند سود خود را درون خودش به دست

جامعه

رونمایی از ۲ مستند با محوریت محیط زیست ساخته رخشان بنی‌اعتماد

در ستایش ۲ زندگی

آورد؛ بنابراین اگر دانلسود و کپی غیرمجاز فیلم‌ها اتفاق بیفتد، چرخه تولید، عرضه و مصرف کامل نمی‌شود و چرخه سینمای مستند هم مختل خواهد شد.
در ادامه این مراسم نیز دقایقی از فیلم «یک ساعت از یک عمر» پخش شد که به صحبت‌های اسکندر فیروز، پدر محیط زیست ایران می‌پردازد. رخشان بنی‌اعتماد که با ماسک روی صحنه حاضر شده بود ابتدا درباره ماسکی که زده بود، گفت: سال ۹۲ وقتی که فیلم‌برداری این دو فیلم با آلوده‌ترین روزهای هوای تهران مصادف شده بود، تمام کسانی که سر صحنه فیلم حاضر بودند در اعتراضی نمادین از همین ماسک‌ها به صورت زدن و یک عکس یادگاری گرفتیم، اما امروز در دندان‌پزشکی این بلا را سر من آوردند و مجبور به استفاده از این ماسک شدم و این ماسک ادامه آن اعتراض نمادین نیست. این کارگردان در ادامه با بیان اینکه انتشار فیلم‌های مستند به شکل حرفه‌ای نشانه بسیار خوبی است، بر لزوم رعایت حق تکثیر فیلم‌ها نیز تأکید کرد و گفت: داستان کپی‌رایت و داندلو غیرقانونی و نمایش بدون مجوز فیلم‌هایی را که با خون دل به ثمر می‌رسد هم باید کم‌کم جا بیندازیم.
قیمت یک دی‌وی‌دی رقیمی نیست اما این آداب را باید نهادینه کنیم و اگر جایی فیلمی را نمایش می‌دهیم از صاحب آن اثر اجازه بگیریم. چون این وی‌وی‌دی‌ها فقط برای نمایش خانگی است. امیدوارم موسسه فرهنگی «بهتهوون» هم در ادامه انتشار کار‌های فرهنگی دیگر نیز موفق باشد.
وی در ادامه بیان کرد: جا دارد از مژگان جمشیدی و آقای درویش که ما را در این راه همراهی کردند و دغدغه محیط زیست برای آنها جدی است و همچنین دغدغه‌های محیط زیستانی که نقش مهمی در به‌ثمررساندن این کار داشتند، تشکر کنم.
در ادامه گروه سازنده به روی سن آمدند و پوستر کار را امضا کردند. اسماعیل کهرم، کارشناس کهنه‌کار محیط زیست و مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست نیز که با لباس محیط‌بانی در این مراسم حاضر شده بود، روی صحنه آمد و درباره پوشیدن این لباس اظهار کرد: من این لباس را پوشیدم تا یاد ۱۱۹ شهید محیط‌بان را گرامی بدارم. محیط‌بانانی که با وجود درآمد کم و دوری از خانه و خانواده از محیط زیست ما محافظت می‌کنند.

این کارشناس محیط زیست در ادامه با اشاره به خشک‌شدن تالاب هامون و نابودی اکوسیستم طبیعی سیستان‌وبلوچستان و خسارت‌های جبران‌ناپذیری که برای مردم بومی منطقه و محیط زیست کشور در پی داشته است، گفت: زمان نخست‌وزیری هویدا مذاکراتی با کشور افغانستان انجام شد و قرار شد آنها میزان ۲۶مترمکعب در تانبه از آب رود هیرمند را به ما بدهند. اما این کار را عملی نکردند. «چو در طاس لغزنده افتاد مور، رهاکنده را چاره یابد، نه زور!» جناب آقای روحانی

دیپلماسی‌ات را به کار ببر و این ۲۶ مترمکعب آب را از آنها بگیر!

کهرم در بخش‌هایی از صحبت‌های خود گریزی به وضعیت مثال‌زدنی تالاب هامون در سال‌های دور زد و از حیات و سرزندگی این تالاب بزرگ در منطقه سیستان استان سیستان‌وبلوچستان در سال‌های قدیم گفت؛ طبق گفته‌های کهرم، در سال ۵۳ در یک سرشماری که از پرنندگان مهاجر حاضر در این تالاب انجام شده بود بیشتر از ۷۳۰ هزار بال پرند از گونه‌های مختلف را شمرده بودند. علاوه‌براین او به وضعیت وابستگی معیشت و کیفیت زندگی اهالی سیستان به این تالاب سخن گفت و از همه حاضران خواست برای پیگیری مطالبات محیط‌زیستی کوتاهی نکنند.

دیگر سخنران این مراسم محمد درویش، فعال محیط زیست و مدیرکل دفتر آموزش و مشارکت مردمی سازمان حفاظت محیط زیست، بود که در ابتدای صحبت‌های خود با اشاره به صحبت‌های اسماعیل کهرم گفت: دوستم آقای کهرم از موضوعی محیط‌زیستی در شرق کشور سخن گفت و من می‌خواهم درباره موضوعی در غرب و جنوب غربی کشور صحبت کنم. درویش در ادامه به مسئله زیرگردها و اثرات بسیار مخرب آنها بر زندگی و حیات انسان‌ها و همه ترکیه با ساخت سدهای بزرگ روی دو رودخانه بزرگ و مهم منطقه خاوربانه یعنی دجله و فرات حقایبه این رودخانه‌ها را گرفته است و اجازه نمی‌دهد آب این رودخانه‌ها همان‌طورکه در هزاران سال گذشته جریان داشت به کشورهای سوریه و عراق و در ادامه خلیج فارس برسد. همین مسئله باعث شد است همه تالاب‌های این دو کشور خشک شود و زیرگردهایی از آنها بلند شود که حالا بالای جان مردم کشور ما شده است. این اتفاق در سکوت و بی‌تفاوتی مسئولان کشور به‌خصوص در وزارت نیرو و دیگر دستگاه‌ها رخ داده است و دلیل آن نیز رویکرد سدسازانه مسئولان این وزارتخانه در داخل کشور بوده است؛ چرا که آنها آن‌قدر سدسازی را در داخل کشور خودمان به‌افراط دنبال کرده‌اند که همین مشکل در داخل و پرای کشور خودمان هم پیش آمده است.»

آخرین سخنران این مراسم رونمایی دو مستند محیط‌زیستی نیز مژگان جمشیدی، روزنامه‌نگار و فعال حوزه محیط زیست، بود. او در سخنان خود علاوه بر اینکه با ارائه آمارهایی از وضعیت بحرانی محیط زیست کشور در حوزه دریاچه ارومیه و جنگل‌های شمال و آتش‌سوزی جنگل‌ها خبر داد، از مخاطبان و حاضران در مراسم خواست نسبت به حفظ محیط زیست دغدغه بیشتری داشته باشند. او همچنین در بخش دیگری از صحبت‌های خود اشاره‌ای به صحبت‌های دو سخنران دیگر جلسه کرد که یکی از تأثیر افغانستان بر حقایبه تالاب هامون و دیگری از نقش ترکیه در زیرگردهای غرب کشور سخن گفته بود. وی ادامه داد: «باید توجه داشت که نمی‌شود و نباید همیشه تقصیر را به گردن دیگران انداخت و باید پذیریم که ما در داخل و بین مسئولان و متولیان کشور خودمان نیز – حتی در سازمان محیط زیست – نسبت به رعایت محیط زیست و طبیعت کوتاهی و کم‌کاری کرده‌ایم». جمشیدی در ادامه به تعداد کانون‌های داخلی تولید زیرگرد در کشور و همچنین موضوع جزیره آشوراده و تالاب میانکاله که مجوز فعالیت‌های گردشگری برای آن صادر شده است و همچنین وضعیت تالاب‌های کشور که بیشترشان خشک شده و از بین رفته‌اند، اشاره کرد و این موارد را نمونه‌هایی از اثرات مخرب مدیریت داخلی بر وضعیت طبیعت و محیط زیست کشور دانست.

در این مراسم مسعود جعفری جوزانی، افسانه بایگان، میترا حجار، حبیب رضایی، هانا کامکار و جمعی از هنرمندان فعال در محیط زیست حضور داشتند. در حاشیه مراسم نیز برخی از انجمن‌های فعال محیط زیست به معرفی فعالیت‌های خود پرداختند.

خبر

رئیس انجمن علمی مددکاری اجتماعی ایران:

۷۰ درصد مددکاران بیمارستان‌ها تحصیلات مرتبط ندارند

● رئیس انجمن علمی مددکاری اجتماعی ایران می‌گوید آمارها نشان می‌دهد نزدیک به ۷۰ درصد از افسرادی که در جایگاه مددکاری اجتماعی در بیمارستان‌ها مشغول به کارند، فاقد تحصیلات این رشته هستند. دکتر مصطفی اقلیما می‌گوید: در تاریخچه مددکاری اجتماعی در ایران می‌بینیم اولین فیلدی که مددکاران اجتماعی در آن به ایفای نقش پرداختند، بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی بودند که توانستند نقش مهمی را در حمایت روانی و اجتماعی از بیماران در سطح فرد و اقدامات اجتماعی مهم در حوزه بهداشت و سلامت در سطح جامعه انجام دهند، ولی متأسفانه به مرور زمان و با افزایش هزینه‌های درمان، وظیفه حمایت مالی از بیمار پررنگ‌تر شد و سایر وظایف تخصصی مورد غفلت واقع شدند، به‌طوری‌که اغلب مدیران بیمارستان‌ها ترجیح می‌دادند مددکار اجتماعی در اتاقی بنشیند و تنها به امر تخفیف یا جذب کمک نقدی بپردازد.

به گفته او، اداره مددکاری اجتماعی در وزارت بهداشت ابتدا در روابط‌عمومی شروع به کار کرد؛ جایی‌که مطمئنا نمی‌توانست جایگاه اصلی سیاست‌گذاری و نظارت بر فرایندها و فعالیت‌های جاری مددکاری اجتماعی به‌عنوان یکی از اعضای تیم درمان باشد. از سه سال پیش و با انتقال اداره مددکاری به معاونت درمان وزارت بهداشت این امید به وجود آمد که تحولی در راه است و خوشبختانه با شروع طرح تحول سلامت، هزینه‌ها درمان‌تا حد زیادی کاهش یافت و این بستر فراهم شد تا بتوان بازتعریفی از وظایف مددکاران اجتماعی در بیمارستان‌ها داشت. اقلیما می‌گوید: پس از آن، اداره مددکاری اجتماعی در دفتر مدیریت بیمارستانی مستقر شد و تدوین استانداردها و دستورالعمل‌های ویژه مددکاری اجتماعی در دستور کار قرار گرفت، به‌طوری‌که امروز شاهد به‌ثمرنشتن تلاش‌های چندین‌ماهه تیم معاونت درمان برای تدوین پروتکل‌های خدمات پایه مددکاری اجتماعی در بیمارستان‌ها هستیم. رئیس انجمن علمی مددکاری اجتماعی ایران بر این اعتقاد است که اجرایی‌شدن این پروتکل‌ها و ایجاد وحدت رویه در شرح وظایف تخصصی مددکاران اجتماعی در بیمارستان‌ها اهداف سیاست‌های کلی سلامت را محقق خواهد کرد، به‌طوری‌که افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخ‌گویی بوده، افزایش رضایت بیماران و جامعه را در پی خواهد داشت. او امیدوار است با تداوم حمایت از این سیاست‌ها، تغییراتی نیز در زمینه نیروی انسانی مددکاری اجتماعی شاغل در بیمارستان‌ها رخ دهد. اقلیما با بیان اینکه بیشتر نیروی انسانی وزارت بهداشت افراد متخصص هستند، از بی‌توجهی به تخصص بیهود مددکاری اجتماعی در بیمارستان‌ها انتقاد می‌کند و می‌گوید: آمارها نشان می‌دهد نزدیک به ۷۰ درصد از افرادی که در جایگاه مددکاری اجتماعی در بیمارستان مشغول به کارند، فاقد تحصیلات این رشته بوده و این امر منجر به آسیب‌های جدی به این حرفه شده است. امیدواریم اصلاح وضعیت نیروی انسانی نیز در دستور کار قرار بگیرد و کسی در جایگاه مددکار اجتماعی قرار گیرد که تحصیلات مددکاری اجتماعی دارد.

جدول ۲۶۷۲ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- از پیشگامان تحول در شعر فارسی و سراینده قطعه قلب مادر- مذهب بومی ژاین ۲-پروردگار یکتا- پرنده‌ای با منقار نیرومند و بال‌های دراز- شهری در ایالت تورینگن آلمان ۳- خاخم- کدایی- معبد زرتشتیان ۴- حرف دهن‌کچی- نادرست و واهی- عامل سازگاری یا ناسازگاری خونی ۵- زنده- روده‌ها- فراهم‌آوردن ۶- فلانی- کوشا- تازه بالغ شده ۷- سخت و دشوار- از هر طرف بخوانید باجهل است- خسیس پس نمی‌دهد ۸- ابزاری برای سوراخ‌کردن- منطقه‌ای کوهستانی در کردستان- خنده خوش‌خط‌وخال ۹- حرف ندا- هم‌وزن- قرار گرفته در جایی ۱۰- خودداری از پرداخت پول حواله- همسایگی- حماسی ۱۱- از ظروف آزمایشگاهی- شناگر زیر دریا- ظرف طبع آیکوشت ۱۲- سروده‌ها- چیره و مسلط- سخن صریح ۱۳- ترجم- کامل‌ترین زبان دنیا- قوه بینایی ۱۴- سنگ چاقوت‌کنی- دست محبت بر سر او بکشید- سرپرست جامعه اسلامی ۱۵- معطوف شدن به یک موضوع - بازیگر مرد فیلم «سایور».

عمودی:

۱- یابانی- تاراج و چپاول- وضو ۲- از معجزات حضرت موسی (ع)- حلال رنگ- از الفبای فارسی ۳- قسمتی از پا- بتن مسلح- جزوه‌ها ۴- از مهم‌ترین محصولات کشاورزی- فرشته آسمانی- از جزایر ژاین

حل سودوکو سخت

۷	۴	۲	۵	۹	۸	۳	۶	۱
۳	۹	۶	۲	۱	۷	۸	۵	
۵	۱	۸	۷	۶	۳	۴	۲	۹
۲	۶	۹	۳	۵	۷	۲	۱	۸
۸	۳	۴	۱	۴	۵	۹	۷	
۱	۵	۷	۹	۲	۶	۴	۳	
۹	۸	۴	۲	۳	۵	۱	۷	۶
۲	۳	۱	۷	۹	۶	۸	۵	۴
۶	۷	۵	۱	۹	۸	۳	۲	

حل سودوکو ۱۶۶۸

۷	۴	۳	۸	۵	۹	۱	۳	۶
۵	۹	۱	۲	۳	۶	۷	۸	۴
۸	۶	۳	۷	۱	۴	۵	۲	۹
۹	۳	۸	۴	۵	۲	۶	۷	
۲	۵	۶	۹	۷	۸	۳	۴	۱
۱	۷	۴	۳	۶	۲	۸	۹	۵
۶	۲	۹	۸	۷	۴	۱	۳	
۴	۱	۷	۶	۲	۳	۹	۵	۸
۳	۸	۵	۴	۹	۱	۶	۷	۲

جدول ۲۶۷۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۲	۳	۱	۸	۳	۱۰	۹	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸
۳	۲	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۴	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹	۸
۵	۲	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۶	۳	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۷	۴	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۸	۳	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۹	۲	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۱۰	۳	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۱۱	۴	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰	۹
۱۲	۵	۲	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰
۱۳	۶	۳	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰
۱۴	۷	۴	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰
۱۵	۸	۳	۱	۷	۴	۱۰	۹	۸	۳	۱	۵	۲	۴	۱۰

سودوکو سخت ۱۶۶۹

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۱۶۶۹

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.